

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ustalił wartość kapitału początkowego C. B. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1989 r. do 31.12.1998 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 18,50%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 225,86 zł ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 18,50% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ($18,50\% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 225,86\ \text{zł}$).

Przyjęto łącznie 9 lat, 6 miesięcy, 9 dni, tj. 114 miesięcy okresów składkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 53,45%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 38 560,50 zł.

(decyzja – k. 4-5 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 29 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) przyznał C. B. emeryturę od dnia 1 lutego 2019 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych wcześniej emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 154253,14 zł;

- suma kwot pobranych emerytur 118012,77 zł;

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 158,90 miesięcy;

- wyliczona kwota emerytury wynosi 818,27 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $[((...).95 + (...),14) - (...),77] / 158,90 = 818,27\ \text{zł}$

Przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględniono zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres : 17 lat, 9 miesięcy i 0 dni.

Zakład nie podjął wypłaty emerytury ustalonej w niniejszej decyzji ponieważ jej wysokość jest mniej korzystna od emerytury ustalonej na zasadach określonej w art. 53 ustawy emerytalnej. Stąd emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

(decyzja – k. 9-10 verte plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołania od w/w decyzji wniósł C. B.. Zaskarżonym decyzjom wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 26 w zw. z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez nieuwzględnienie w wysokości dotychczasowej emerytury faktu, iż nadal pracuje i odprowadza składki emerytalne w wysokości, która powinna skutkować zwiększeniem jego emerytury.

(odwołanie – k. 3-4, k. 3-4 w aktach o sygn. VIII U 2031/19 załączonych do sprawy)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podnosząc argumentację jak w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie wskazano, że emerytura przyznana wnioskodawcy na podstawie art. 24 i obliczona na podstawie art. 25-26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi kwotę 818,27 złotych brutto i jest świadczeniem mniej korzystnym niż emerytura przyznana w obniżonym wieku emerytalnym, która stanowi kwotę 1381,22 złotych brutto (po ostatnim przeliczeniu decyzją z dnia 17 maja 2019 roku), zatem Zakład zawiesił wypłatę świadczenia mniej korzystnego i kontynuuje wypłatę emerytury przyznanej w 2008 roku. Zgodnie z wnioskiem skarżącego z dnia 30 kwietnia 2019 roku aktualny staż pracy i opłacone składki uwzględnione zostały do przeliczenia emerytury wypłacanej od 2008 roku w decyzji ZUS z dnia 17 maja 2019 roku.

(odpowiedź na odwołanie – k. 23-24, k. 22-23 w aktach o sygn. VIII U 2031/19 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 12 listopada 2019 roku Sąd na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę VIII U 2031/19 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VIII U 2030/19.

(postanowienie – protokół posiedzenie jawne z dnia 12 listopada 2019 r. - k. 35 w aktach o sygn. VIII U 2031/19 załączonych do sprawy)

Na rozprawie w dniu 15 września 2020 roku pełnomocnik wnioskodawcy sprecyzował żądanie w ten sposób, że wniósł o przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem pracy w Urzędzie Gminy w L. od 1 kwietnia 1992 roku do 31 marca 1995 roku.

(protokół z rozprawy z dnia 15 września 2020 r. – 00:01:29 – 00:05:48 -płyta CD – k. 97)

Na rozprawie w dniu 16 marca 2021 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji ZUS o wysokości kapitału początkowego zgodnie z wyliczeniem organu rentowego dokonany w piśmie z dnia 4 marca 2021 roku, jak również o zmianę decyzji ZUS z dnia 29 marca 2019 roku zgodnie z wyliczeniem ZUS. Jednocześnie oświadczył, że wnioskodawca ma świadomość że kwota wskazanej emerytury nie będzie wypłacana jako świadczenie mniej korzystne, jednak wartości zarówno kapitału, jak i spornej emerytury są znacznie wyższe. Ponadto pełnomocnik skarżącego wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(protokół z rozprawy z dnia 26 marca 2021 r. – 00:02:202 – 00:06:53 -płyta CD – k. 206)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

C. B. urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

W dniu 28 maja 2008 roku skarżący złożył do ZUS wniosek o emeryturę.

(wniosek – k. 1-3 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 23 czerwca 2008 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał C. B. od dnia 8 maja 2008 roku emeryturę.

(decyzja – k. 37 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 26 lutego 2014 roku wnioskodawca złożył do ZUS wnioski o emeryturę.

(wniosek – k. 1-4 verte plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 10 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku C. B. z dnia 26 lutego 2014 roku przyznał mu emeryturę od dnia 1 lutego 2014 roku, tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 38,85 %.

Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika podstawy wymiaru 38,85% przez kwotę bazową 2275,37 zł wyniosła 883,98 zł.

Podstawa wymiaru po waloryzacji od 1 lutego 2014 roku – 1142,39 zł

Do ustalenia wysokości emerytury zakład uwzględnił okresy:

Składkowe: 23 lata, 0 miesięcy, 8 dni tj. 276 miesięcy;

Uzupełniające – rola: 25 lat, 3 miesiące, 23 dni tj. 303 miesięcy.

Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób:

$$24 \% \times 3080,84 = 739,40 \text{ zł}$$

$$(299 \times 1,3 \%) (\dots),39 = 370,02$$

$$\text{Razem} = 1109,42 \text{ zł}$$

Do emerytury przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników – 147,53 zł.

Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie od 1 marca 2014 roku – 1160,47 zł

(decyzja – k. 6-7 verte plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 17 maja 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku C. B. z dnia 2 maja 2019 roku przeliczył mu emeryturę od dnia 1 maja 2019 roku, tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Doliczono okres zatrudnienia od 1 stycznia 2018 roku do 31 marca 2019 roku.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 38,85 %.

Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika podstawy wymiaru 38,85% przez kwotę bazową 2275,37 zł wyniosła 1142,39 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury zakład uwzględnił okresy:

Składkowe: 29 lat, 9 miesięcy, 8 dni tj. 357 miesięcy;

Uzupełniające – rola: 25 lat, 3 miesiące, 23 dni tj. 303 miesięcy.

Po zmianie stażu pracy emerytura wyniosła 1428,17 zł (w tym zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników – 166,67 zł).

Świadczenie ograniczono do 100 % podstawy wymiaru, tj. do 1381,22 zł.

(decyzja – k. 71-72 verte plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 26 lutego 2019 roku wnioskodawca złożył do ZUS wniosek o przeliczenie emerytury.

(wniosek – k. 1-3 verte plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Zaskarżoną decyzją z dnia 4 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ustalił C. B. kapitał początkowy i określił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. w kwocie 38 560,50 zł.

(decyzja – k. 4-5 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia ubezpieczonego w następującej wysokości:

- za rok 1989 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 2 481 096,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0 %,
- za rok 1990 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 12 355 644,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0 %,
- za rok 1991 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 21 240 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0 %,
- za rok 1992 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 35 220 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0 %,
- za rok 1993 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 47 940 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0 %,
- za rok 1994 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 63 936 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0 %,
- za rok 1995 – 3 330,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 8 431,44 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 52,66 %,
- za rok 1996 – 4 925,40 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 10 476,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 47,02 %,

- za rok 1997 – 5 387,02 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 12 743,16 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 42,27 %,

- za rok 1998 – 6 397,14 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 14 873,88 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 43,01 %,

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 18,50 %.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego k.- 6 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Zaskarżoną decyzją z dnia 29 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) przyznał C. B. emeryturę od dnia 1 lutego 2019 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 154253,14 zł;

- suma kwot pobranych emerytur 118012,77 zł;

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 158,90 miesięcy;

- wyliczona kwota emerytury wynosi 818,27 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $[((...).95 + (...),14) - (...),77] / 158,90 = 818,27$ zł

Przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględniono zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres : 17 lat, 9 miesięcy i 0 dni.

Zakład nie podjął wypłaty emerytury ustalonej w niniejszej decyzji ponieważ jej wysokość jest mniej korzystna od emerytury ustalonej na zasadach określonej w art. 53 ustawy emerytalnej. Stąd emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

(decyzja – k. 9-10 verte plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 9 marca 1992 roku wnioskodawca złożył do Urzędu Gminy w L. podanie o przyjęcie do pracy na stanowisko konserwatora.

(podanie (koperta) – k. 104)

Z dniem 1 kwietnia 1992 roku skarżący został zatrudniony na stanowisku konserwatora wodociągów we wsi: M., S., W., W.. Za wykonaną pracę ustalono ryczałt miesięczny w wysokości 1.500.000 złotych płatny z dołu.

(angaż – k. 72)

Z załączonych do sprawy angażu wynika, że skarżącemu zatrudnionemu na stanowisku konserwatora w Urzędzie Gminy w L.:

1. od dnia 1 kwietnia 1993 roku przyznano ryczałt miesięczny w wysokości 2.000.000 złotych;

2. od dnia 1 stycznia 1994 roku przyznano ryczałt miesięczny w wysokości 2.600.000 złotych;
3. od dnia 1 kwietnia 1995 roku przyznano dodatek stażowy w wysokości 20 %;
4. od dnia 1 lipca 1995 roku przyznano wynagrodzenie zasadnicze wg. kat. VIII – 400 złotych.

Jednocześnie na każdym z angaży wskazano, że zarówno stanowisko służbowe lub rodzaj czynności, a także pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian.

(angaże (koperta) – k. 104)

Z zakresu czynności i obowiązków C. B. jako konserwatora wodociągu zbiorowego w M., S., W. i W. wystawionego przez Urząd Gminy w L. z dnia 8 maja 1992 roku wynika, że do obowiązków konserwatora należało między innymi:

1. sprawowanie kontroli nad ruchem urządzeń;
2. utrzymywanie optymalnych warunków pracy urządzeń;
3. szybkie zapobieganie skutkom poawaryjnym;
4. kontrolowanie urządzeń poboru wody.

(zakres obowiązków (koperta) – k. 104)

Ze świadectwa pracy wystawionego przez Urząd Gminy w L. z dnia 2 stycznia 1996 roku wynika, że C. B. zatrudniony był w w/w urzędzie w okresie od dnia 1 kwietnia 1995 roku do dnia 31 grudnia 1995 roku na stanowisku konserwatora wodociągu za wynagrodzeniem zasadniczym wg kat. VIII – 400 zł miesięcznie plus dodatek stażowy w wysokości 20 % tj. 80 zł.

(świadectwo pracy (koperta) – k. 104)

Zgodnie z zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawionym przez Urząd Gminy w L. z dnia 26 listopada 2019 roku wykazano wynagrodzenie wnioskodawcy za okres zatrudnienia w w/w urzędzie od 1 kwietnia 1995 roku do 31 grudnia 1995 roku w łącznej kwocie 3996 złotych (1995 rok – 3300 złotych, 1996 rok – 666 złotych jako wyrównanie stażowe od 1 kwietnia 1995 roku do 31 grudnia 1995 roku).

(zaświadczenie (koperta) – k. 88)

Wykonując zobowiązanie Sądu organ rentowy w dniu 16 listopada 2020 roku dokonał hipotetycznego przeliczenia kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy uwzględniając okres jego zatrudnienia w Urzędzie Gminy w L. od 1 kwietnia 1992 roku do 31 marca 1995 roku i ustalił, że:

1. wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 26,74%;
2. łączny okres składkowy wyniósł 12 lat, 6 miesięcy i 9 dni;
3. wartość kapitału na dzień 01.01.1999 r. wyniosła 48.406,49 zł.

Po hipotetycznym przeliczeniu emerytury ustalono, że na dzień 01.02.2019 r. wysokość świadczenia wyniosła 1.228,17 zł i nadal mniej korzystna od emerytury ustalonej na zasadach określonych w art. 53 ustawy emerytalnej, bowiem wypłacana wnioskodawcy emerytura na dzień 01.02.2019 r. wynosiła 1.311,20 zł.

Jednocześnie organ rentowy wskazał, że dokonując niniejszego wyliczenia pominął dostarczone za pośrednictwem sądu świadectwo pracy skarżącego (1.04.1995 roku – 31.12.1995 roku), angaż, a także zakres jego czynności.

(pismo- hipotetyczne wyliczenie ZUS – k. 169)

Wykonując zobowiązanie Sądu organ rentowy w dniu 8 lutego 2021 roku dokonał hipotetycznego przeliczenia kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy uwzględniając dodatkowo wskazane na zobowiązaniu wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w Urzędzie Gminy L. w okresie od 1 kwietnia 1995 roku do 31 grudnia 1995 roku i ustalił, że:

1. wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 33,37%;
2. łączny okres składkowy wyniósł 12 lat, 6 miesięcy i 9 dni;
3. wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999 r. wynosi 51.154,84 zł, natomiast po waloryzacji jego wysokość wynosi 204.634,15 zł.

Emerytura wyliczona hipotetycznie na podstawie tego kapitału stanowi na dzień 01.02.2019 r. kwotę 1.297,36 zł. i nadal jest niższa od wypłacanej wnioskodawcy emerytury ustalonej na zasadach określonych w art. 53 ustawy emerytalnej, która na dzień 01.02.2019 r. stanowi kwotę 1.311,20 zł.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego i składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, tj. do dnia 31.01.2019 r.

Sposób wyliczenia emerytury:

kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego 204.634,15 zł

kwota zwaloryzowanych składek zewidencjonowanych na koncie 93.781,95 zł

suma kwot pobranych emerytur 118.012,77 zł

średnie dalsze trwanie życia 158,90 m-cy

kwota emerytury 1.135,33 zł

zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników 162,03 zł

Razem 1.297,36 zł

Obliczając wysokość kapitału początkowego i emerytury Zakład uwzględnił również okres zatrudnienia w Urzędzie Gminy L. w okresie 01.04.1992 r. - 31.03.1995 r. - zgodnie z wcześniejszym zobowiązaniem Sądu z dnia 07.10.2020 r.

Wyliczenie wynagrodzenia wnioskodawcy za okres 01.04.1995 r. - 31.12.1995 r. na podstawie zobowiązania Sądu z dnia 18.12.2020 r. daje niższą kwotę w porównaniu do kwoty wykazanej na zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 26.11.2019 r. złożonego w postępowaniu odwoławczym.

Wyliczenie na podstawie kwot wykazanych w zobowiązaniu Sądu:

- z okresu 01.04.1995 r.-30.06.1995 r. → 260,00 zł + 52,00 zł (20% dodatku stażowego) x 3 = 936,00 zł

- z okresu 01.07.1995 r. - 31.12.1995 r. → 400,00 zł + 80,00 zł (20% dodatku stażowego) x 6 = 2.880,00 zł

RAZEM = 3.816,00 zł

Natomiast pracodawca w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 26.11.2019 r. wykazał kwotę 3.996,00 zł (3 330,00 zł. + 666,00 zł).

(pismo- hipotetyczne wyliczenie ZUS – k. 194-195)

Wykonując zobowiązanie Sądu organ rentowy w dniu 8 marca 2021 roku stwierdził, że po hipotetycznym przeliczeniu kapitału początkowego wnioskodawcy uwzględniając: okres jego zatrudnienia w Urzędzie Gminy w L. od 1 kwietnia 1992 roku do 31 marca 1995 roku, wskazane na zobowiązaniu wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w Urzędzie Gminy L. z uwzględnieniem wynagrodzeń z zaświadczenia Rp-7 z dnia 26.11.2019 r. hipotetyczna wysokość:

1. kapitału początkowego - wynosi 204 985,30 zł,

2. emerytury - wynosi 1 299,57 zł

Sposób obliczenia:

zwaloryzowana kwota kapitału 204 985,30 zł

zwaloryzowana kwota składek 3 781,95 zł

kwota pobranych wcześniejszych emerytur 118 012,77 zł

średnie dalsze trwanie życia 158,90 miesięcy

$(204\,985,30\text{ zł} + 3\,781,95\text{ zł}) - 118\,012,77\text{ zł} = 180\,754,48\text{ zł} : 158,90\text{ miesięcy} = 1\,137,54\text{ zł}$

kwota emerytury 1137,54 zł

zwiększenie rolne 162,03 zł

razem – emerytura brutto 1299,57 zł

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 33,58 %.

Wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999 r. wynosi 51.242,62 zł

(pismo- hipotetyczne wyliczenie ZUS – k. 198, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego k - 200, kapitał początkowy (skan programu) – k. 201)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS , w szczególności na podstawie zachowanych akt osobowych wnioskodawcy z zatrudnienia w Urzędzie Gminy w L. dotyczących spornego okresu. Zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził, wbrew twierdzeniom ZUS, że wnioskodawca był zatrudniony w Urzędzie Gminy w L. na stanowisku konserwatora także w okresie od dnia 1 kwietnia 1992 roku do dnia 31 marca 1995 roku. Stąd też w ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że wysokości osiągniętych w tym okresie wynagrodzeń winny zostać uwzględnione skarżącemu przy wyliczaniu należnego mu świadczenia. W istocie, co warto podkreślić, ze świadectwa pracy odwołującego wynika jedynie, że był zatrudniony w Urzędzie Gminy w L. w okresie od dnia 1 kwietnia 1995 roku do dnia 31 grudnia 1995 roku na stanowisku konserwatora wodociągu za wynagrodzeniem zasadniczym wg kat. VIII – 400 zł miesięcznie plus dodatek stażowy w wysokości 20 % tj. 80 zł. Tutejszy Sąd mając jednak do dyspozycji pochodzące ze spornego okresu angaże, podanie o przyjęcie do pracy oraz zakres czynności wnioskodawcy na stanowisku konserwatora doszedł do przekonania, że skarżący był już zatrudniony w Urzędzie Gminy w L. nieprzerwanie od 1 kwietnia 1992 roku . Na załączonych do sprawy angażach wskazano, że zarówno stanowisko służbowe wnioskodawcy lub rodzaj czynności, a także pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. Co więcej, już na samym podaniu o przyjęcie do pracy wnioskodawcy w przedmiotowym Urzędzie widnieje data 9 marca 1992 roku, zaś na zakresie czynności i obowiązków skarżącego również wystawionego przez wskazany Urząd widnieje

data 8 maja 1992 roku. Tym samym w ocenie Sądu brak jest podstaw by odmówić wskazanym dokumentom waloru wiarygodności.

W ocenie Sądu wyliczenia dokonane przez ZUS w piśmie z dnia 8 marca 2021 roku powinny zostać uwzględnione przy wyliczaniu wartości kapitału początkowego wnioskodawcy oraz kwoty należnej mu emerytury bowiem znajdują one jednoznaczne potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, w tym w oryginalnej dokumentacji osobowo – płacowej wnioskodawcy dotyczącej spornego okresu. Warto zauważyć, że hipotetyczne wyliczenia organu rentowego w owym wariancie nie były kwestionowane przez wnioskodawcę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania są zasadne.

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się do ustalenia, czy możliwym jest przyjęcie dodatkowych okresów ubezpieczenia wnioskodawcy, gdyż nie ulegało wątpliwości, że przyjęcie dodatkowych okresów ubezpieczenia przełoży się bezpośrednio na wartość kapitału początkowego, a co za tym idzie na wysokość samej emerytury.

Na wstępie należy wskazać, że C. B. jest uprawniony do pobierania emerytury na podstawie decyzji ZUS z dnia 23 czerwca 2008 roku. W dniu 26 lutego 2019 roku wnioskodawca złożył do ZUS wniosek o rozpatrzenie jego uprawnień do emerytury według nowych zasad w efekcie czego ZUS wydał zaskarżone decyzje z dnia 4 marca 2019 roku o ustaleniu jego wartości kapitału początkowego, a następnie z dnia 29 marca 2019 roku, w której to przyznano mu emeryturę powszechną. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że nie podjął wypłaty emerytury ustalonej w niniejszej decyzji ponieważ jej wysokość jest mniej korzystna od emerytury ustalonej na zasadach określonej w art. 53 ustawy emerytalnej. Stąd emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym. Pomimo faktu, że kwota ustalona zarówno zaskarżoną decyzją ZUS z dnia 29 marca 2019 roku, jak i niniejszym wyrokiem, w konsekwencji nie będzie wypłacana jako świadczenie mniej korzystne, to zebrany w sprawie materiał dowodowy w istocie potwierdził, że wnioskodawca był zatrudniony w Urzędzie Gminy w L. na stanowisku konserwatora nieprzerwanie w okresie od dnia 1 kwietnia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1995 roku, a uwzględniając uzyskane przez niego wynagrodzenia z w/w miejsca pracy wartość samego kapitału początkowego, jak i sporna emerytura skarżącego znacznie wzrosło. Stąd też tutejszy Sąd nie widzi przeszkód do zmiany zaskarżonych decyzji tak, aby odpowiadały one zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu.

Zgodnie art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2021.0.291 t.j.), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

2. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

2a. Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

3. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z treścią § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru,

mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

2. Jeżeli ustawa przewiduje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

W konsekwencji ubezpieczony nie może w postępowaniu przed organem rentowym wykazywać okoliczności wpływających na prawo do świadczenia z ubezpieczenia społecznego lub jego wysokość (w tym w szczególności wykazywać okresów zatrudnienia i charakteru pracy) na podstawie dowodów innych niż świadectwo pracy, zaświadczenie pracodawcy albo legitymacja ubezpieczeniowa lub inne dokumenty pracownicze./III AUa 678/13 - wyrok SA Kraków z dnia 26-11-2013/

Wskazana regulacja § 22 ust.1 powołanego rozporządzenia wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby sporne okresy zatrudnienia nie mogły być wykazane w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków. W postępowaniu dowodowym potwierdzającym okresy zatrudnienia w postępowaniu przed organem rentowym dowodem jest tylko to, co prawo za dowód uznaje i jako dowód dopuszcza. Takie ograniczenia nie występują natomiast w procedurze cywilnej, w której okoliczności sporne mogą być wykazywane wszelkimi dowodami. /II UK 94/17 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 11-01-2018/ W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udawadnianie wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami. /V U 980/13 - wyrok SO Kalisz z dnia 06-12-2013/

Nie należy jednak tracić z pola widzenia, że zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych, wobec czego zaliczenie takich spornych okresów składkowych z przebiegu ubezpieczenia do stażu ubezpieczeniowego na podstawie zeznań świadków lub przesłuchania strony zainteresowanej jest dopuszczalne tylko w przypadkach niebudzących żadnych wątpliwości co do spójnego i precyzyjnego - rodzajowego oraz czasowego potwierdzenia się udawadnianych okoliczności. /III UK 52/18 - wyrok SN - Izba Pracy z dnia 20-02-2019/ Zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. /III AUa 69/13 - wyrok SA Poznań z dnia 13-06-2013 wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, Lex 34199/

Także wysokość uzyskiwanego uposażenia może być ustalona w inny sposób niż przy pomocy wskazanych w wspomnianym rozporządzeniu (§ 21 ust. 1) środków dowodowych stwierdzających wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty tj. zaświadczeń pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacji ubezpieczeniowej lub inny dokumentu, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Jednakże wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Tym samym Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i w sprawie każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane i ich dopuszczenie za celowe. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyłączone jest, zastosowanie przepisów ograniczających dopuszczalność dowodów ze świadków i przesłuchania stron (art. 246 i 247 k.p.c.). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalne jest wykazywanie wszelkimi dowodami okoliczności, od których zależą uprawnienia do świadczeń, z ubezpieczenia społecznego, także gdy brak dokumentów na te okoliczność.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawcy, co dało podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonych decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonego.

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego zasadnym jest uznanie, iż wnioskodawca legitymował się dodatkowo okresem zatrudnienia w okresach innych niż ostatecznie przyjęte przez ZUS w decyzjach z dnia 4 marca 2019 roku i 29 marca 2019 roku.

W ocenie Sądu na gruncie rozpatrywanego przypadku wnioskodawca udowodnił fakt wykonywania pracy w Urzędzie Gminy w L. na stanowisku konserwatora także w okresie od dnia 1 kwietnia 1992 roku do dnia 31 marca 1995 roku, pomimo braku świadectwa pracy w tym zakresie.

Wskazany okres zatrudnienia niewątpliwie w sposób wiarygodny potwierdza zgromadzona w niniejszej sprawie dokumentacja osobowa skarżącego ze spornego zatrudnienia. W ocenie Sądu możliwym było ustalenie wynagrodzenia rzeczywiście osiąganego przez wnioskodawcę za sporny okres na podstawie załączonych do sprawy angaży, a także zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawionego przez Urząd Gminy w L. z dnia 26 listopada 2019 roku, w którym wykazano wynagrodzenie wnioskodawcy za okres zatrudnienia w w/w urzędzie od 1 kwietnia 1995 roku do 31 grudnia 1995 roku w łącznej kwocie 3996 złotych (1995 rok – 3300 złotych, 1996 rok – 666 złotych jako wyrównanie stażowe od 1 kwietnia 1995 roku do 31 grudnia 1995 roku).

Na podstawie zachowanych akt osobowych wnioskodawcy z zatrudnienia w Urzędzie Gminy w L. - dotyczących spornego okresu - należy uznać, że wnioskodawca był zatrudniony w Urzędzie Gminy w L. na stanowisku konserwatora także w okresie od dnia 1 kwietnia 1992 roku do dnia 31 marca 1995 roku. Powyższe wynika z pochodzących ze spornego okresu angaży, podania o przyjęcie do pracy oraz zakresu czynności wnioskodawcy na stanowisku konserwatora. Na załączonych do sprawy angażach wskazano, że zarówno stanowisko służbowe wnioskodawcy jak i rodzaj czynności, a także pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. Co więcej, już na samym podaniu o przyjęcie do pracy wnioskodawcy w przedmiotowym Urzędzie widnieje data 9 marca 1992 roku, zaś na zakresie czynności i obowiązków skarżącego również wystawionego przez wskazany Urząd widnieje data 8 maja 1992 roku.

Tym samym także okres zatrudnienia od dnia 1 kwietnia 1992 roku do dnia 31 marca 1995 roku w Urzędzie Gminy w L. należało uznać za udowodniony.

Organ rentowy dokonał stosownego hipotetycznego przeliczenia kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy uwzględniając zarówno okres jego zatrudnienia od dnia 1 kwietnia 1992 roku do dnia 31 marca 1995 roku w Urzędzie Gminy w L., wynagrodzenia wynikające z angaży, jak i wynagrodzenia wnioskodawcy z zaświadczenia Rp-7 z dnia 26 listopada 2019 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1998 r. wyniósł 33,58 %, a jego wartość ustalona na 1 stycznia 1999 roku – 51242,62 zł. Tym samym wysokość emerytury powszechnej wyniosła 1137,54 złotych.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. W niniejszej sprawie skarżący złożył wniosek o emeryturę w dniu 26 lutego 2019 roku.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone decyzje orzekając jak w punkcie 1 – 3 sentencji wyroku.

W punkcie 4 sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j.). Wysokość kosztów została ustalona na kwotę 360 złotych (180 złotych x 2) . Odwołania zostały złożone w dwóch sprawach o sygn. akt VIII U 2030/19 i VIII U 2031/19, które następnie na podstawie art. 219 k.p.c. zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. Jednakże owe połączenie na podstawie wskazanego przepisu jest tylko zabiegiem technicznym, który nie prowadzi do powstania jednej nowej sprawy, nie pozbawia połączonych spraw ich odrębności i nie zmienia faktu, że łącznie rozpoznawane i rozstrzygane sprawy są nadal samodzielnymi sprawami. W konsekwencji, w razie połączenia przez sąd kilku spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, zwrot kosztów procesu przysługuje stronie odrębnie w każdej z połączonych spraw (postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2012r., I Cz 164/11, Lex nr 1254636).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami rentowymi oraz pouczeniem, iż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyroku z uzasadnieniem przysługuje mu prawo złożenia apelacji do tutejszego Sądu Okręgowego w Łodzi, które rozpoznaje Sąd Apelacyjny w Łodzi

A.B.